

Erfaringer fra Omsorgsbygg

12.11.2015 Flemming Idsøe

Erfaringer fra Omsorgsbygg

Livssyklus kostnader og kravspesifikasjoner

BREEAM-NOR miljøsertifisering

Teknologisk infrastruktur

Eksempler

Økern sykehjem

Pastor Fangens vei 22

Teglverket bhg

Kilden bhg

Veien videre

Plusshus

Energi vs klimagassutslipp

Om Omsorgsbygg Oslo KF

<https://www.youtube.com/watch?v=sLHrD-dCUj4>

Hvorfor LCC?

LCC er lovpålagt

Lov om offentlige anskaffelser [anskaff...

Innholdsfortegnelse ▾

Lovens forskrifter

§ 6. Livssyklus kostnader, universell utforming og miljø

Statlige, kommunale og fylkeskommunale myndigheter og offentligrettslige organer skal under planleggingen av den enkelte anskaffelse ta hensyn til livssyklus kostnader, universell utforming og miljømessige konsekvenser av anskaffelsen.

0 Endret ved lover 15 juni 2001 nr. 80 (ikr. 1 juli 2001 iflg. res. 15 juni 2001 nr. 617), 30 juni 2006 nr. 41 (ikr. 1 jan 2007 iflg. res. 30 juni 2006 nr. 762).

Forskrift om offentlige anskaffelser

Innholdsfortegnelse ▾

§ 13-2. Kriterier for valg av tilbud

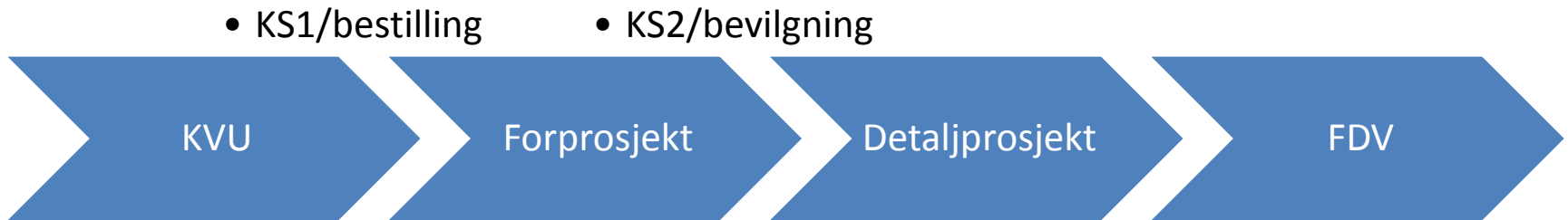
(1) Tildelingen skal skje enten på basis av hvilket tilbud som er det mest økonomisk fordelaktige, eller utelukkende ut fra hvilket tilbud som har den laveste prisen.

LCC er fornuftig

- Riktig husleie (foretrukken leverandør)
  - Tjene vs tape penger
- Effektiv ressursbruk
  - Tjenesteyting/investeringer vs drift
- Finansierer energieffektiviseringstiltak

LCC i Omsorgsbygg

Investeringsprosessen

LCC i KVVU

- Normtall ved begrenset informasjon
- Nøkkeltall der tilgjengelig (erfaringsbasert)
- Alternativanalyse for å vurdere løsninger mot hverandre
- Alternativ med lavest LCC skal velges
- Virksomhetskostnad ofte drivende, skal også vurderes i alternativanalysen
  - Forventes liten endring i virksomhetskostnad i forprosjekt fra valgt alternativ

Utfordring med LCC i KVVU

- Lav modenhet → høy usikkerhet
- Hvordan få normtall til å skille mellom alternativer?
- Hvilke forhold ved tomten påvirker LCC?
- Viktig: Kontinuerlig forbedre normtall og erfaringsbase for kostnadsdrivere i LCC sammenheng

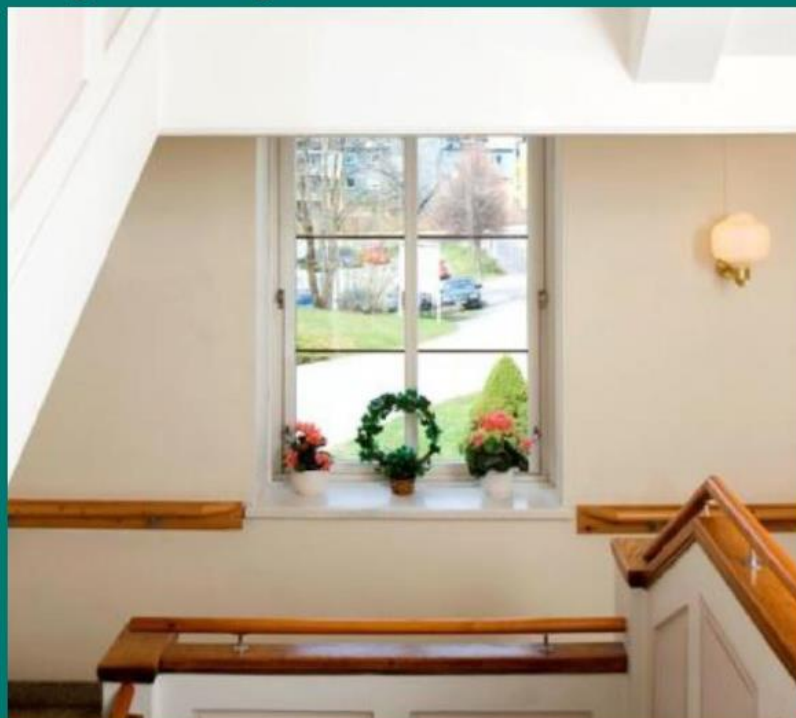
LCC i prosjekt

- Funksjonelle krav → optimal virksomhetskostnad
- Sikrer godt innemiljø

- Funksjon
virksom

Sykehjem

Standard kravspesifikasjon 2015

LCC i prosjekt

- Funksjonelle krav → optimal virksomhetskostnad
- Tekniske og FDV-begrunnede krav → lav FDV-kostnad
  - Basert på til enhver tid beste praksis for foretaket (eller en sykdomshistorie?)
  - Sikrer godt innemiljø

- Fun
- virk
- Tek
- FDV
- Ba
- fo

Tekniske og FDV- begrunnede krav

krav → lav

ksis for
rie?)

Standard kravspesifikasjon 2015

LCC i prosjekt

- Funksjonelle krav → optimal virksomhetskostnad
- Tekniske og FDV-begrunnede krav → lav FDV-kostnad
  - Basert på til enhver tid beste praksis for foretaket (eller en sykdomshistorie?)
- Krevende å adressere de riktige kostnadsdriverne utover dette
- Mange valg kan være tatt (avhengig av entrepriseform)

LCC i konkurranse

- LCC som tildelingskriterie
  - Liten kontroll på input
  - Sammenlignbarhet tilbud
  - Vi sitter på mange av tallene
- LCC som indirekte del av evalueringen
  - Skjønnsmessig vurdering
  - Virksomhetskostnad

LCC i drift

- Forbedre nøkkeltallene
  - Regne oss hjem
  - Skille mellom bygningstyper
  - Identifisere riktig kostnadsnivå på ulike løsninger

BREEAM-NOR

BREEAM-NOR

- Hvorfor?
- Hva?
- Hvordan?

Bygg = 1/3 av global ressursbruk i året

Hva er BREEAM-NOR

- Miljøklassifiseringsmetode
- Kvalitetsreferanse
- Frivillig
- Uavhengig
- Helhetlig
- Kunnskapsbasert
- Bruker i fokus

Hvordan bruke BREEAM-NOR?

- Styre miljøkvaliteter
- Krever poeng som er viktige for oss
- Dokumenterer oppfyllelse av miljøoppfølgingsprogram

EKSEMPLER

Økern sykehjem

- Rehabilitering av sykehjem
- Redusere energibehovet med 66 %
- 10 % av energibehovet dekkes av sol
- Ferdig høsten 2014

Økern

Før/ Etter

Foto: Tove Lauluten

Pastor Fangens vei 22

- Totalrehabilitering
- Ombygging fra trygdeboliger til 29 omsorgsboliger + utadrettet virksomhet
- Reduserer energibehovet med 65%
- Dekker 30% av behovet med solstrøm
- Ferdig sommeren 2016

Kilden barnehage

- Oslos første plusshus
- Overproduksjon på 2 kWh/m²år (FutureBuilt definisjon)
- Bygningsintegreerte solceller
- Spesifikt el behov 42 kWh/m²år
- Levert energi fra solceller ca 66,5 MWh
- Ferdig andre kvartal 2017

Kilden barnehage

- Oslos første plusshus
- Overproduksjon på 2 kWh/m²år (FutureBuilt definisjon)
- Bygningsintegreerte solceller
- Spesifikt el behov 42 kWh/m²år
- Levert energi fra solceller ca 66,5 MWh
- Ferdig andre kvartal 2017

Veien videre

- Omsorgsbyggs nye miljøstrategi fra 2016
  - fokuserer mer på fornybar energi
  - bredere miljøfokus, vann og økologi
  - Livssyklusanalyser/klimagassutslipp
- Med i flere forskningsprosjekter på sol
  - BIPV Norge
  - Flere søknader, forskningsrådet + Horizon

BEDRE **BYGG** BEDRE LIV

Takk for meg!
Flemming Idsøe
fri@oby.oslo.kommune.no